

Nieuws uit de Hervormde Gemeente Elspeek

2019 | Week 11

Predikant: ds. M. van Kooten

Nunspeterweg 4

8075 AC Elspeek

Tel. 0577-491206

E-mail: m.vankooten@solcon.nl

Scriba: diaken J. Fijan

Zichtweg 3

8075 CN Elspeek

Tel. 0577-491098

E-mail: scriba@hervormd-elspeek.nl

IBAN Coll. van Kerkrentmeesters Herv. Gem.:

NL29 RABO 0384 7680 75

IBAN Coll. van diakenen Herv. Gem.:

NL61 RABO 0347 5000 99

Diensten

D.V. zondag 17 maart 2019

09.30 uur ds. A. Simons te Montfoort

15.00 uur ds. B. van Leeuwen te Valburg-Homoet

Collecten

1. Fonds christelijke doeleinden

2. Kerk

3. Instandhouding predikantsplaats

Kinderoppas

Mevr. L. Schrijver-Westerbroek, Mevr. M. Schuiteman-van de Steeg, Mevr. E. Koetsier-Schuiteman en Bianca van de Zande

Catechisaties

De eerste groep maandagavondcatechisanten moeten leren vraag en antwoord 28 van de Heidelbergse Catechismus en maken de vragen en opdrachten op blz.89 van LotL 1a.

De tweede groep moet leren vraag en antwoord 31 van de Heidelbergse Catechismus en maken de vragen en opdrachten op blz.103 en 104 van LotL 2a

De laatste groep moet maken de vragen en opdrachten op blz.129-130 LotL 4b

De vrijdagavondgroep moet leren hoofdstuk 19 over de voorzienigheid in het boekje van Hellenbroek en maken de opdrachten op blz.84 en 85

Mannenvereniging Onderzoekt de Schriften

Op DV dinsdag, 19 maart, hopen we elkaar als mannenvereniging weer te ontmoeten.

De Bijbelstudie over Timotheüs uit de Hervormde Vaan van maart 2019 zal dan behandeld worden. Roelof van 't Goor zal de Bijbelstudie, naar aanleiding van 2 Timotheüs 4 : 6 t/m 22, met ons inleiden.

Allen van harte uitgenodigd voor deze vergadering.

Tot aanstaande dinsdag, we beginnen om 19.30 uur.

Namens het bestuur, Kees van de Steeg.

Vrouwenvereniging `Wees een Zegen`

D.V. Woensdag 20 Maart hopen wij weer samen te komen om Bijbelstudie 9: Beschamend voorbeeld van de Rechabieten te behandelen. De vragen 1 t/m 4 mogen thuis worden voorbereid. Allemaal hartelijk welkom vanaf 19.30 u. De koffie en thee staat klaar. We willen graag 19.45 u. beginnen. Ook willen wij jullie vragen je nog op te geven voor het uitje op D.V. 6 Juni. De hele dag of alleen een dagdeel. Willen jullie, mits je al ingevuld hebt op de opgavelijst, dit doen voor April bij Herma, telnr: 490374.

Met vriendelijke groet,

Het Bestuur.

Bijbelkring

Deze zal niet op 19 maar op D.V. 26 maart worden gehouden. 'k Had bij de planning geen rekening gehouden met de mannenvereniging.

Financiën februari

Collecteopbrengsten:

zondag 3 februari

Kerk € 416,15, Instandhouding predikantsplaats € 443,50, Kerk € 462.85.

zondag 10 februari

Diaconie € 405,90, Kerk € 416, Instandhouding predikantsplaats € 488,90.

zondag 17 februari

Kerk € 417,55, Instandhouding predikantsplaats € 459,75, Kerk € 463,90.

zondag 24 februari

FCD € 494,17, Kerk € 466,83, Instandhouding predikantsplaats € 547,20.

woensdag 27 februari

Bijbellezing € 156.

Giften:

De opbrengst van de verjaardagzakjes bedroeg in februari € 84 (1x € 20, 4x € 10, 4x € 5 en 2x € 2). Giften per bank, voor de kerk 1x € 100, en 1x € 50. Op huisbezoek werd een gift ontvangen voor de kerk van € 20. Ds. van Kooten ontving op bezoek €50,- voor de kerk. Hartelijk dank voor al uw gaven.

Zangavond Timotheos

Zangavond met bovenstem t.b.v. St. Timotheos

Thema: "Mijn God, Mijn God, waarom verlaat Gij Mij, en redt Mij niet, terwijl Ik zwoeg en strij"

Datum: D.V. zaterdag 23 maart 2019

Aanvang: 19.30 uur (kerk open vanaf 19.00 uur)

Locatie: Herv. Kerk te Elburg (St. Nicolaas- of Grote kerk)

Parkeren: 't Schootsveld

De collecte van deze avond komt volledig ten bate van stichting Timotheos, kosten zijn gesponsord.

Opening, meditatie en sluiting door ds. D.J. Budding uit Nunspeet

Organist: Pieter Heykoop

Bovenstemgroepen uit Waddinxveen en Wouterswoude

Bijeenkomsten in Oranjehof

Voorjaarsmarkt in Oranjehof

Zaterdag 16 maart is er de jaarlijkse voorjaarsmarkt. Tussen 9.30 uur en 13.00 uur bent u en jij hartelijk welkom. Rond de klok van 11.00 uur zullen de vrijwilligers die resp. 12 ½ jaar en 25 jaar vrijwilliger van Oranjehof zijn, officieel worden gehuldigd. Elk jaar weer een heel mooi moment. Voor de kinderen hebben we dit jaar speciale spelen klaar staan. En wie bij ons "een tekening van zijn/haar droomhuis" inlevert, heeft altijd prijs.

Allen, jong en oud hartelijk welkom op onze voorjaarsmarkt in Oranjehof. Ingang aan de Gerrit Mouwweg.

Het wonen en leven van de Amish

Vrijdagmiddag 22 maart verzorgen de dames Burger en Sierveld voor ons een middag over de bijzondere wijze van leven en wonen van de Amish. In Amish kledij en met heerlijke baksels geven zij u op deze middag een bijzondere inkijk in het leven van deze bevolkingsgroep. Deze middag begint om 14.30 uur en wordt rond 16.00 uur afgesloten.

Come in

Vrijdagavond 22 maart is er (voor de eerste keer) een avond voor de jongeren van Elspeet.

Deze avond wordt deels verzorgd door jongeren zelf. Oranjehof wil graag weten..wat zijn wensen van jongeren, waarbij Oranjehof als welzijnsorganisatie een bijdrage kan leveren. En Oranjehof maakt daarbij ook "een knipoog" naar het Kulturhus. Stel dat Oranjehof daar deels intrekt..wat vinden jongeren daarvan en wat zouden zij daar eventueel willen?

We hebben op verzoek van de jongeren zelf, gast-spreker Chris Stoffer uitgenodigd; dorpsgenoot en tweede kamerlid. Hij zal spreken over "zijn nieuwe baan in Den Haag", over de wereld van jongeren nu en maar ook denkend aan de toekomst. Gemeenteraadslid Nunspeet, dhr. Lambert de Weerd zal de avondvoorzitter zijn. Uitnodigingen gaan uit per flyer. En volg ons hiervoor op Instagram. Deze avond begint om 20.00 uur. Wel graag opgave vooraf. Via info@oranjehof.org.

Het Venster

Dringend vrijwilligers Service Vervangende Mantelzorg Elspeet gezocht!

Door de vele aanvragen van (overbelaste) mantelzorgers is de Service Vervangende Mantelzorg van Het Venster dringend op zoek naar nieuwe vrijwilligers! Deze service wordt ingezet wanneer een mantelzorger even een momentje voor zichzelf nodig heeft. Hierbij kunt u denken aan het bezoeken van een verjaardag of een zangavond. De vrijwilliger blijft dan even bij de chronisch zieke, zodat de mantelzorger met een gerust hart op pad kan. De belangrijkste taak voor de vrijwilliger is het aanwezig zijn! Verder kunt u denken aan het doen van een spelletje, wat voorlezen of een stukje wandelen. U hoeft geen zorgtaken te verrichten. Heeft u enkele uurtjes over en wilt u iets betekenen voor een ander? Geef uzelf dan op! Zowel frequentie en tijden gaan in overleg. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Martine Parre, tel. 0341 – 25 72 42 of mail naar ml.parre@hetvenster-nunspeet.nl

Vrijwilligers bezoekdienst Elspeet gezocht!

Voor niet iedereen is het vanzelfsprekend om regelmatig bezoek van iemand te krijgen. Sommige mensen hebben geen familie. Bij andere mensen valt het netwerk bij het ouder worden steeds meer weg. Voor deze mensen kan een bezoekje van een bezoeken-vrijwilliger een uitkomst zijn! Een bezoeken-vrijwilliger vindt het leuk en gezellig om met een ander een praatje te maken, een spelletje te doen of een stukje te gaan wandelen. Is dit iets wat bij u of jou past? Geef u/je dan op om bezoeken-vrijwilliger te worden! Zowel frequentie en tijden gaan in overleg. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Martine Parre, tel. 0341 – 25 72 42 of mail naar ml.parre@hetvenster-nunspeet.nl

Vasten in de veertigdagentijd (I)

Onlangs hield ik in Maartensdijk voor de stichting In de Rechte Straat een lezing over het vasten. Het leek me goed dit in relatie met 'het vasten in de veertigdagentijd' dat dezer dagen actueel is met u te delen. De veertigdagentijd is vanouds bij de Rooms Katholieken de periode tussen aswoensdag en pasen. Eigenlijk zijn dat 46 dagen. De zondagen in deze periode niet meegerekend klopt het precies. Vanouds werd dus op die veertig dagen (minus de zondag) gevast onder de Rooms Katholieken. Over de tot stand koming daarvan komen we terug. Het vasten hield (grote) matiging in van spijs en drank, terwijl op de vrijdag so wie so het verbod was vlees te eten. Later is dat meer een versobering geworden bij de

maaltijden en tussendoortjes na het uitbundige carnaval dat gelijk valt met wat onder ons de eerste lijdenszondag heet. Nog even mag men zich te goed doen omdat vervolgens een tijd van boetedoening en inkeer volgt. Carnaval is dan ook afgeleid van carnem levare=wegneming van het vlees of vale carne=vaarwel vlees. De laatste avond van carnaval, de laatste avond voor de vastentijd heette vanouds wel vastenavond. In Noord Holland werd deze zelfs 'vette dinsdag' genoemd. Dan at men pannenkoeken terwijl klokke twaalf uur de vasten ingingen op woensdag, ook aswoensdag genaamd. Deze naam is ontleend aan het feit dat men in de kerk een kruisje op het voorhoofd krijgt van as van verbrande palmen als herinnering aan 'stof zijt gij en tot stof zult gij wederkeren' en een herinnering aan het Joodse volk in oude dagen dat bij boete in zak en as ging. John Wesley zei eens: 'Sommige mensen hechten meer waarde aan het vasten dan de Schrift en het gezond verstand dat doen; anderen hebben het volkomen veronachtzaamd'. Blijkbaar is dit door protestanten in de oren geknoopt want onder hen komen we steeds meer belangstelling tegen voor het vasten, met name in de veertigdagentijd. Zelfs onder degenen die zich rekenen tot de reformatorische christenen komt men een pleidooi tegen om veertig dagen meer ingetogen te leven, waarbij uitgespaard geld voor genotsmiddelen wordt weggegeven aan een bepaald goed doel, uiteraard distantie nemend van het losbandige carnaval en de rituelen van aswoensdag.

Waar komt het vasten vandaan? Velen in onze tijd kennen het vasten alleen uit een gebruik wat voorkomt bij de islamieten. In navolging van Mohammed houden zij in de maand ramadan hun vasten waarbij absoluut geen spijs of drank genuttigd wordt totdat de eerste sterren zich aan het firmament vertonen. Het is een van de vijf zuilen waaraan de islamieten moeten voldoen. Reden tot dit vasten dat wordt afgesloten met het zogenaamde suikerfeest is het oefenen in zelfbeheersing en empathie te trainen met hongerigen. Tevens verdient het aanbeveling om in die maand de hele koran te lezen.

Vasten is echter niet alleen voorkomend onder de moslims welke religie rond 600 na de geboorte van Christus onder leiding van Mohammed is ontstaan. Het vasten heeft Bijbelse papieren. Echter van een maand zoals bij de islam en veertig dagen zoals bij de Rooms Katholieken lezen we niets. In het Oude Testament komen we het vasten tegen als rouwgebruik waarbij het ontbreekt aan de preciese voorschriften nog minder aan verplichting. We lezen dat de man-

nen van Jabes zeven dagen vastten na de begrafenis van Saul en zijn zonen (1 Sam.31:13). David deed het zelfde toen hij hoorde van het sterven van Saul en Jonathan (2 Sam.1:12). Een eenvoudige broodmaaltijd die wij kennen na een begrafenis was blijkbaar aan hen niet besteed. Mogelijk was het een vasten zoals we zingen in Psalm 102:2:

Mijne ziel, door rouw bezweken,
Kwijnt, als 't gras in dorre streken;
'k Heb in mijn ellend' vergeten

Mijn gewone spijzen t' eten.

Dan is het geen gewoonte of rouwvoorschrift maar dan kan men door het verdriet geen hap door de keel krijgen. Zo lezen we ook van David in 2 Samuel 12:16-23 rondom het ziekbed van zijn zuigeling. Er wordt in de Schriften zelfs gesproken in dat verband van een 'vasten vasten'.

Tevens lezen we van een vasten vanuit godsdienstige motieven. Daarbij moeten we wel opmerken dat zowel Gods volk als de heidenen dit deden. Zo lezen we in 1 Koningen 21:9 en 12 dat de goddeloze koningin Izebel oproept om te vasten voor de oudsten en edelen van de stad Samaria om op die manier te komen tot het veroordelen van de onschuldige Naboth. Deze baalsdienares kende dus dit gebruik ook. De goddeloze Achab vastte ook nadat hij te horen had gekregen van Elia dat de Heere de zonde aan Naboth begaan zou bezoeken aan Achab en diens familie (1 Kon.21:27). Vasten stond voor zoiets als medelijden opwekken bij de Allerhoogste. In ieder geval matigde de Heere het oordeel over Achab (1 Kon.21:29). Toen de inwoners van Ninevé, wier goddeloosheid was opgeklommen tot de hemel, zich bekeerden op de prediking van Jona hadden ze geen aanmoediging tot vasten nodig. Blijkbaar kenden ze dat gebruik ten opzichte van hun goden. Zelfs riep men daar op om de dieren te laten vasten (Jona 3:5). Overigens was dit wel oprecht, want de Heere spaarde de stad en we lezen dat in het gericht de lieden van Ninevé op zullen staan tegen hen die het Evangelie in volle rijkdom hoorden en zich niet bekeerden i.t.t. de inwoners van Ninevé op de sombere en sobere prediking van Jona.

Uit de wet van Mozes –de regel voor het geestelijk leven tot aan het sterven en de opstanding van Christus- is op te maken dat ten diepste maar eens per jaar gevast diende te worden en wel op de Grote Verzoendag. Dan wordt trouwens niet eens het woord vasten genoemd maar 'verootmoedigen van de ziel' (Lev.16:29 en 23:27). Was dit een vasten met onthouding van spijs en drank of een matiging van spijs zoals sommigen op zondag soep en brood eten

in plaats van een uitgebreide warme maaltijd. De Kanttekeningen op de Statenvertaling geven als verklaring dat er gebeden werd bekentenis van de zonde en met nalating van alles wat het lichaam aange naam en vermakelijk was. Het was in ieder geval maar één van de 365 dagen. Verdienstelijkheid speelde geen enkele rol. We zouden een lijn kunnen trekken naar Goede Vrijdag: 'Leer mij o Heere Uw lijden recht betrachten, in deze zee verzinken mijn gedachten'.

Daarnaast lezen we dat de Heere soms oproept tot een vasten. Niet als een vast levenspatroon maar incidenteel. We zien dat in Joel 1:14. Gods oordelen zijn over Israel gekomen in de vorm van een sprinkhanenplaag en grote droogte. In de naam des HEEREN zegt Joel: 'Heiligt een vasten, roept een verbodsdag uit, verzamelt de oudsten, en alle inwoners dezes lands ten huize des Heeren uws Gods, en roept tot de HEERE'. Verderop klinkt het: 'Nu dan ook, spreekt de HEERE, bekeert u tot Mij met uw ganse hart en dat met vasten en met geweent en met rouwklage' (Joel 2:12); Blaast de bazuin te Sion, heiligt een vasten, roept een verbodsdag uit (Joel 2:15). Jong en oud werd daarbij betrokken, 'kinderkens, en die de borsten zuigen'. Geen werk diende verricht te worden en geen bekommernis om spijs en drank, het roepen tot God alleen.

Ook buiten de directe oproep van de Heere om te vasten kwam dit wel voor onder de kinderen Israels. Door de nood gedreven, zoals we lezen in Richteren 20:26, toen er een complete burgeroorlog gaande was in de dagen dat men deed wat goed was in eigen ogen en bijna alle mannen van Benjamin omkwamen: 'Toen togen alle kinderen Israels en al het volk op en kwamen ten huize Gods, en weenden en bleven aldaar voor het aangezicht des HEEREN en vastten die dag tot op de avond'. Ook ten dage van een periode waarin de Filistijnen Israel onveilig maakten toen Samuel richter was kwam het tot een spontaan vasten te Mizpa: 'en zij vastten te dien dage en zeiden aldaar: Wij hebben tegen de HEERE gezondigd' (1 Sam.7:6). Van David lezen we dat hij zelfs vastte wanneer zijn vijanden in moeite waren. Zo lezen we in Psalm 35:12-13: Zij vergelden mij kwaad voor goed, de beroving mijner ziel. Mij aangaande daarentegen, als zij krank waren, was een zak mijn kleed, ik kwelde mijn ziel met vasten, en mijn gebed keerde weder in mijn boezem''.

Van koning Josafat lezen we toen de stam van Juda bedreigd werd door de oprukkende Moabieten en Ammonieten: 'Josafat nu vreesde en stelde zijn aangezicht om de HEERE te zoeken; en hij riep een vas-

ten uit in gans Juda'(2 Kron.20:3). Hij zag daarin een middel om als volk zich voor God te verootmoedigen en om uitkomst te smeken in de grote nood waarin ze verkeerden. Een oproep dus van overheidswege.

Nadat Daniel bemerkte dat de zeventig jaren ballingschap voorbij waren deed hij een gebed tot de Heere om wederoprichting van Jeruzalem. We lezen dan in Gods woord: 'En ik stelde mijn aangezicht tot God de HEERE, om Hem te zoeken met gebed en smekingen, met vasten, en zak en as (Dan.9:3).'

Ezra zocht het aangezicht van de Heere in combinatie met het vasten toen hij vanuit Babel naar het eigen land Israel terug mocht keren (Ezra 8:21-23). Ook Nehemia vastte toen hij hoorde van de nood waarin de kinderen Israels verkeerden toen ze teruggekeerd waren naar Jeruzalem (Nehemia 1:4). Ook op de dag na het zeven dagen durende lofhuttenfeest werd er gevast. Dat feest hadden ze namelijk eeuwen lang niet gehouden, zelfs in de dagen van de Richteren en de meest godzalige koningen van Juda niet. Het vasten in zakken gehuld en met as op het hoofd ging vergezelschap met een diepe schuldbelijdenis voor het aangezicht des Heeren (Neh.9:1 enz.).

Toen de Joden in nood waren vanwege het bevel dat Haman had doen uitgaan betreffende een groot-scheepse Jodenmoord werd er alom gevast door de Joden (Esther 4:3). En hoewel de naam des Heeren in heel Esther niet voorkomt is het Esther die alle Joden oproept om nota bene drie dagen niet te eten en te drinken omdat zij naar de koning zou gaan om te trachten het onheil over de Joden af te wenden (Esther 4:16). Duidelijk is dat het vasten -op Grote Verzoendag en Joel 1:14 na- een persoonlijk initiatief was en niet direct door de Heere geboden was. Ook dat Hij er blijkbaar Zijn zegen aan verbond.

Dat het vasten God niet altijd behaagde lezen we bij Jeremia. Men had zelfs extra vastendagen georganiseerd (Jer.36:6 en 9) maar het oordeel Gods daarover luidt: 'Zij hebben zo liefgehad te zwerven (bij God vandaan naar de heidenen), zij hebben hun voeten niet bedwongen; daarom heeft de HEERE geen welgevallen aan hen, nu zal Hij hunner ongerechtigheid gedenken en hun zonden bezoeken'. Jeremia moest zelfs niet meer voor hen ten goede bidden. 'Ofschoon zij vasten, Ik zal naar hun geschrei niet horen (Jer.14:10-12).'

Zo ging Gods oordeel ook over het vasten tijdens de ballingschap waarbij men o.a. een vastendag kende ter herdenking aan de verwoesting van Jeruzalem. 'Toen gij vasttet en rouwklaagdet (...) hebt gijlieden Mij, Mij enigszins gevast?' (Zach.7:5). In het volgende hoofdstuk spreekt de Heere dat Hij wil dat het vasten geschiedt

met vreugde waarbij men de waarheid en de vrede diende lief te hebben (Zach.8:19).

In Jesaja 58:5 en 6 lezen we hoe de Heere wil dat er gevast wordt: 'Zou het zulk een vasten zijn, dat Ik verkiezen zou, dat de mens zijn ziel een dag kwelle, dat hij zijn hoofd kromme gelijk een bieze, en een zak en as onder zich spreide? Zoudt gij dat een vasten heten, en een dag den HEERE aangenaam? Is niet dit het vasten, dat Ik verkies: dat gij losmaakt de knopen der goddeloosheid, dat gij ontdoet de banden des juks, en dat gij vrij loslaat de verpletterden, en alle juk verscheurt?'

De volgende keer willen we het vasten in het Nieuwe Testament bezien (Wordt vervolgd D.V.)

Synode van Dordrecht (XV)

Over de synode van Dordrecht die vier eeuwen geleden werd gehouden is deze keer weinig te melden. De notulen van 11 t/m 16 maart zijn zeer summier. Voortdurend vergaderde men over de tweede remonstrantse dwaling over de algemene verzoening waarbij zij beweerden dat Christus voor iedereen voldaan heeft onder conditie dat de mens dat wel zelf gelooft, waarbij de nadruk lag op 'zelf' en niet de gave Gods. Het enige in het ooglopende is dat op de vergadering van 11 maart Franciscus Gomarus aangaf dat hij meende dat de verkiezing van de mens niet na de val maar zelfs voor de val had plaatsgevonden. In de theologische wereld noemde men de aanhangers van dit dogma de supra-lapsariers (eerder/voor de zondeval). De anderen werden infra-lapsariers (binnen/onder de zondeval) genoemd. Hoewel dit onderling niet op twisten is uitgelopen wenste Gomarus het wel genoemd hebben. Wie het bij het rechte eind heeft? Laten we ook eens afstand durven nemen van dergelijke vragen en ons verblijden in het feit dat de Heere Jezus Zich voor gevallen zondaren heeft Borg gesteld.